

Опроштајна реч на свечаној комеморацији у Скупштини Града Београда,

Поштовани чланови породице и родбино Борисава Јовића,

Уважени пријатељи и поштоваоци Борисава Јовића,

Ретки су државници са тако богатим радним веком као што је то радни век Борисава Боре Јовића. У тешком и турбулентном времену препуном изазова без преседана, вршио је одговорне и најодговорније дужности у Србији и Југославији. Радио је на стратешким реформама друштвено-економског система федерације да би, на крају, био сведок њеног разбијања, саботаже напора за мирно решење, грађанских ратова и етничког чишћења српског народа из њихових вековних завичаја. Руководио је највишим државним институцијама и СПС-ом као најснажнијом политичком странком у Србији. Био је југословенски амбасадор у Италији, једној од најразвијенијих земаља Европе и света.

Увек и свуда, интереси Србије и српског народа били за њега на првом месту. Красили су га највише образовање, висок морал, интелектуална вистрпеност, неуморни рад, принципијелност и одлучност. Поносио се својим родним Никшићем, Шумадијом и њеном историјом у вековној борби Србије за слободу и изградњу модерне државности. Вероватно је то био извор његовог самопоуздања, проицљивости и личног достојанства. Презирао је колебљивост, опортунизам и полтронство.

Суочен са трендом упрошћеног и исполитизованог тумачења догађаја и актера из новије историје често упозоравао да је за разумевање прошлости неопходно водити рачуна о времену и условима догађања. А време у којем је носио велике одговорности, било је време подмуклог сепаратизма подржаног из иностранства, диктата носилаца униполарног света, подметања, бесомучне сатанизације српског народа и санкција које свет пре тога није познавао.

Као члан, потпредседник и председник Председништва СФРЈ залагао се за договор и очување Југославије у којој ће Србија бити равнопрвна са другим чланицама. Себи и другима постављао је питање – „како да се држава реформише а да се очувају интереси српског народа“. Предвиђао је да је разарање СФРЈ – само етапа у разарању Србије и српске нације и стављање раскомаданог простора Балкана под пуну страну доминацију. Његова оцена да је „о разбијању Југославије одлучено изван њених граница, и да је оно било резултат свесне политике растурања и обесправљивања српског народа“ – постаје незаобилазно полазиште сваке озбиљне анализе узрока, последица и одговорности за разбијање Југославије.

Велика је улога и допринос Борисава Јовића у обнови државног и уставног јединства Србије са две аутономне покрајине у свом саставу, које је било нарушено савезним савезним Уставом од 1974. Остаће записано у историји да је председавао Народном скупштином Србије приликом усвајања уставних амандмана 1989. године, а потом, и приликом усвајања новог Устава Србије 1990. године.

Јавно је истицао значај резолуције СБ УН 1244 као основе за компромис у покрајини Косово и Метохија. Критички је оцењивао улогу ЕУ у дијалогу као пристрасну и неефикасну. Сматрао је да паралелно треба да се разматрају питања од интереса за једну и за другу страну, а не само оно што су интереси Приштине, односно, западне геополитике. Предлагао је да Србија поднесе захтев међународној заједници да обезбеди финансијска средства за повратак 200.000 протераних на њихова огњишта у

Покрајини.

Сматрао је да Дејтонски споразум и резолуција СБ УН 1244 имају незаменљив значај за заштиту државних и националних интереса Србије и српског народа. Пошто их Србија поштује има право и да тражи да и други то чине.

На амбасадорској дужности у Риму био је од 1975. до 1979. Управо у то време завршени су и потписани Осимски споразуми. Дао је велики допринос њиховом остваривању у политичким и привредним односима, као и у заштити права припадника словеначке и хрватске националне мањине у Италији. Споразуми су били снажан импулс за унапређење укупних односа што је амбасадор Борисав Јовић зналачки усмерио на развој привредне сарадње, заједничка улагања и трансфер модерних технологија. Аутомобилски гигант «Црвена застава», Крагујевац, је у том периоду израстао у снажан ослонац кооперације и индустријализације у Србији и СФРЈ, а истовремено у европски пример највиших облика сарадње земаља различитих система.

У дужем периоду Борисав Јовић био је један од најближих сарадника Слободана Милошевића у државним институцијама и у СПС-у. Према расположивим сазнањима, њихов однос, у основи, је био и до краја остао принципијелан, државнички, диктиран истоветном стратегијом заштите виталних државних и националних интереса. И када су се крајем 1995. политички разишли, задржали су однос узајамног поштовања и доследности, што говори о политичким и људским квалитетима једног и другог.

Борисав Јовић је сматрао да се агресија НАТО 1999. није могла избећи, да представља кршење међународног права и да је њен циљ био војно ширење НАТО на Балкану, ка просторима Каспијског Мора и руском границама. «Милошевића не браним, али сматрам да се у дешавањима у Рамбујеу и овде у време бомбардовања понео достојанствено» - записане су речи Борисава Јовића 2014.

Од своје ране младости до краја живота остао је веран идеалима хуманизма, социјалне правде, система без експлоатације и социјалних подела. Борио се за идеале стварне, а не формалне демократије.

Своју одговорност државника, али и врсног српског интелектуалца, потврдио је и

богатом списатељском оставштином од више књига мемоарског карактера, огромним бројем анализа, огледа, чланака и интервјуа датих домаћим, европским и светским медијима. Све то представља изузетно богату и незаобилазну баштину чија вредност и значај расту. Она ће помоћи историчарима да на миру, објективно сагледају догађаје, мотиве и улоге свих важнијих чинилаца и личности у догађајима у једном од најтурбулентнијих периода наше новије историје.

Борисава Јовића памтићемо као истинског српског државника и политичара коме су Србија, морал и истина увек били на првом месту, као непоколебљивог левичара, успешног дипломату, плодног и храброг српског интелектуалца.

Нека је слава и хвала Борисаву Јовићу.

Београд, 16. септембар 2021.